Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0820U100462

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-12-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Плескун Інна Володимирівна
2. Pleskun Inna Volodymyrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 072

Назва наукової спеціальності: Управління та адміністрування. Фінанси, банківська справа та страхування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 02-12-2020

Спеціальність за освітою: Банківська справа

Місце роботи здобувача: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 9-а, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61166, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 64.055.008

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 9-а, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61166, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 9-а, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61166, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 06.73.55

Тема дисертації:

1. Ризик-контроль клієнтів банку в системі фінансового моніторингу.

2. Risk-control of bank clients in the system of financial monitoring.

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено розвитку теоретичних положень, обґрунтуванню методичних підходів і розробленню практичних рекомендацій щодо вдосконалення ризик-контролю клієнтів банку в системі фінансового моніторингу. У першому розділі роботи систематизовано погляди науковців і проаналізовано літературні джерела щодо визначення понять «ризик», «контроль» та «фінансовий моніторинг», за результатами яких обґрунтовано визначення поняття «ризик-контроль клієнтів банку», що, на відміну від наявних, окреслює системні багаторівневі процедури спостереження і перевірки клієнтів банку з врахуванням можливості їх реалізації у сфері фінансового моніторингу з метою встановлення відповідності фінансових операцій характеру та змісту діяльності клієнта, законодавчим нормам та встановлення банками відповідних рівнів ризиків, що дає змогу виявити та запобігти настанню ризикових ситуацій з питань відмивання коштів раніше, ніж вони стануть значними для банку. Запропоновано пропозиції щодо

вдосконалення переліку та змісту процедур комплаєнс-контролю банку на окремих його етапах на основі виокремлення ключових ознак, а також доповнення принципом актуалізації компетентностей персоналу банку через його навчання для створення адекватних умов попередження здійснення високоризикованих операцій клієнтів банку, що сприятиме наближенню процедур комплаєнс-контролю банку до міжнародних стандартів. Конкретизовано місце ризик-контролю клієнтів банку в системі внутрішньобанківського фінансового моніторингу. Обґрунтовано механізм ризик-контролю клієнтів банку, що являє собою узгоджену сукупність підсистем розпізнавання, попередження та реагування на виявлені ризикові операції, комплекс нормативно-правового та методичного забезпечення попередження ризикованих операцій клієнтів банку. Визначено етапи ризик-контролю клієнтів банку в такій послідовності: спостереження та ідентифікація клієнтів; виявлення та оцінювання ризиків клієнтів; моніторинг ризиків клієнтів та перегляд їх рівнів; уживання запобіжних заходів щодо клієнтів з високим рівнем ризику. сформовано критерії оцінювання ризиків клієнтів банків з врахуванням категоризації і групування клієнтів з однаковими параметрами виду діяльності та типу фінансової операції. Деталізовано зони особливої уваги банківського ризик-менеджменту, встановлено фінансові операції, для яких рекомендовано застосовувати високу, підвищену та традиційну обачність в ідентифікації та верифікації операцій. Узагальнено практичний досвід діяльності банків України з дотримання політики ризик-контролю в системі фінансового моніторингу та встановлено, що, незважаючи на штрафні санкції, у формі багатомільйонних штрафів і письмових попереджень більшість досліджуваних банків не виконує вимог НБУ щодо розробки, затвердження та впровадження внутрішніх документів з питань здійснення фінансового моніторингу. Удосконалено аналітичний підхід до визначення ефективності ризик-контролю клієнтів банку. Запропоновано методичний підхід до визначення рівня сукупного ризику банку, який базується на визначенні інтегрального показника. Розроблено методичний підхід до вибору групи клієнтів банку за рівнем ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом для встановлення пріоритетності підвищеної уваги з боку внутрішнього фінансового моніторингу. Розроблено послідовність етапів ризик-контролю клієнтів банку в системі фінансового моніторингу, як-то створено декомпозиції процесу ризик-контролю клієнтів банку в контексті реалізації ризик-орієнтованого підходу, що складається з трьох послідовних етапів: аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища ризик-контролю клієнтів банку; формування і апробація карти ризиків клієнтів банку; упровадження заходів контролю щодо клієнтів із середнім та високим рівнями ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом. Практична цінність окремих результатів підтверджуються їх упровадженням у діяльність банківських установ, зокрема: у діяльності АТ «СХІДНО-УКРАЇНСЬКИЙ БАНК “ГРАНТ”» (довідка № 117-9843 від 14.02.2020), ПАТ КБ «ПРАВЕКС БАНК» (довідка № 3548-НФ/01 від 10.02.2020), в навчальний процес ХНЕУ ім. С. Кузнеця (довідка № 20/86-38-64/1 від 27.02.2020).

2. The thesis is devoted to developing theoretical regulations, methodical approaches and practical recommendations for improving the risk-control of bank clients in the system of financial monitoring. Theoretical approaches to defining the essence of the concepts of "risk", "control" and "financial monitoring" were systematized based on the results of which the definition of the concept of "risk-control of the bank clients" was substantiated, which, unlike the existing ones, outlines systematic multi-level procedures for monitoring and checking the bank clients taking into account the possibility of their implementation in the field of financial monitoring , legal norms and the establishment of appropriate risk levels by banks, which allows to identify and prevent the occurrence of risk situations of money laundering before they become significant for the bank. The proposals for improving the content of compliance control procedures of the bank at some of its stages were proposed and it based on the separation of key signs, as well as assistance in applying the principle of actualization of competencies the bank's staff through its training to create adequate conditions of prevention of high-risk operations by the bank clients, compliance and control procedures of the bank to international standards. The place of risk-control of the bank clients in the system of internal financial monitoring was specified. The mechanism of risk-control of the bank clients was substantiated, which is a coordinated set of subsystems of recognition, prevention and response to detection of risky operations. The stages of risk-control of the bank

clients were determined, in the following sequence: observation and identification of clients; identification and assessment of clients risks; monitoring clients risks and reviewing their levels; taking precautions against high-risk clients. The criteria for assessing the risks of bank clients were formed, taking into account the categorization and grouping of clients with the same parameters of the type of activity and the type of financial transaction that corresponds to it. Areas of special attention of bank risk management were detailed, financial transactions were established, for which the use of high, increased and traditional prudence in the identification and verification of transactions is recommended. The practical experience of Ukrainian banks in complying with risk-control policy in the system of financial monitoring was summarized. The analytical approach to determining the effectiveness of risk-control of the bank clients was improved. The methodical approach to determining the level of aggregate risk of the bank was proposed. The methodical approach to the selection of a group of the bank clients according to the level of risk of legalization (laundering) of proceeds from crime was developed to establish the priority of increased attention from internal financial monitoring. A sequence of stages of risk-control of the bank clients in the system of financial monitoring were developed, namely decompositions of the risk-control process of the bank clients in the context of risk-oriented approach consisting of three successive stages: analysis of external and internal risk-control environment of the bank clients; formation and approbation of the risk map of the bank clients; introduction of control measures against clients with an average and high levels of risks of legalization (laundering) of proceeds from crime. The proposals for specifying the place of risk control of the bank clients in the system of internal bank financial monitoring and for improving the basic requirements and compliance control procedures in the bank at its individual stages from the standpoint of systemic importance and taking into account leading foreign experience was introduced in PJSC "Eastern Ukrainian Bank "Grant "" (reference number № 117-9843 of 14.02.2020), of PJSC CB "Pravex-Bank" (reference number 3548-НФ/01 of 10.02.2020), the educational process Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics (reference number 20/86-38-64/1 of 27.02.2020).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колодізєв Олег Миколайович
2. Kolodiziev Oleh Mykolaiovych

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єгоричева Світлана Борисівна
2. Yegorycheva Svitlana Borysivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваленко Вікторія Володимирівна
2. Kovalenko Viktoriia Volodymyrivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Внукова Наталія Миколаївна
2. Vnukova Natalia Mykolaivna

Кваліфікація: д. е. н., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Андрійченко Жанна Олегівна
2. Andriychenko Zhanna Olegivna

Кваліфікація: к. е. н., 08.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Чмутова Ірина Миколаївна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Чмутова Ірина Миколаївна

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.